

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Јуни 2016

5(1)

Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

Првиот квартал од 2016 година ги донесе **првите посериозни ефекти од политичката криза врз економијата**. Годишниот раст на БДП во овој квартал изнесува само 2% и е значајно под проекциите од домашните и меѓународните институции.

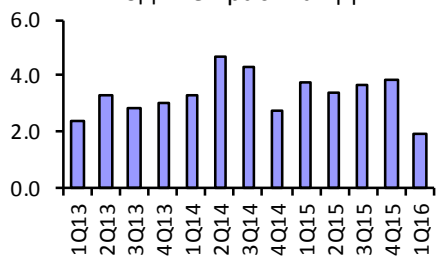
Во услови на значителна неизвесност создадена од политичката криза, целосната воздржаност на приватниот сектор од преземање позначајни деловни и инвестициски одлуки, одложувањето на влезот на нови странски инвестиции и значителното намалување на растот на јавната потрошувачка и инвестиции, беа клучните канали за забавувањето на растот на економијата. Ваквите движења, но и други фактори, како завршувањето на проектот 'Македонија вработува' и понатамошната тенденција на иселување, придонесоа и **стапката на невработеност да забележи стагнација**, после значаен период на нејзино намалување.

Согласно на ваквите околности, **Finance Think врши надолна ревизија на проекцијата за растот на БДП на 2.2% за целата 2016 година**.

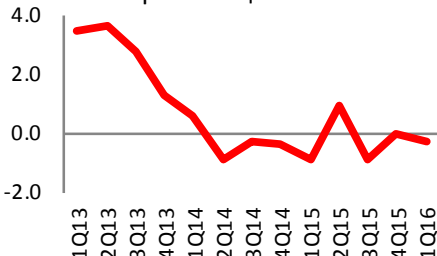
Ризиците кои остануваат на хоризонтот, главно, се сведуваат на траењето и потенцијалното интензивирање на политичката криза и отсуството на знаци за нејзино брзо разрешување. Дополнително, кризата оневозможува напредок на структурните реформи, што дополнително ќе создаде тесни грла во економијата на среден рок. На регионално и глобално ниво, недоволната побарувачка од еврозоната поради недоволниот раст на нејзината економија, останува да биде, исто така, значаен ризик. **Оттука, ризиците за растот во следните квартали остануваат надолни.**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

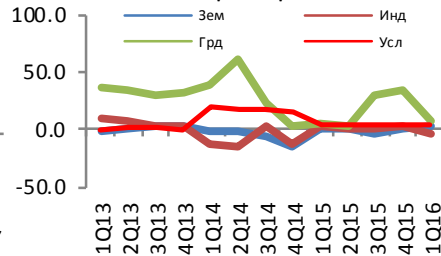
Годишен раст на БДП

Пораст на цените

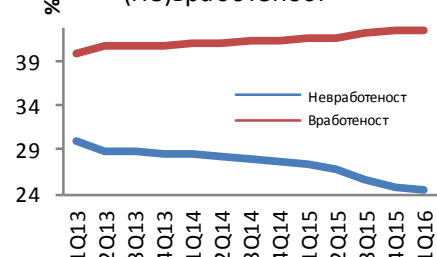

Секторски раст

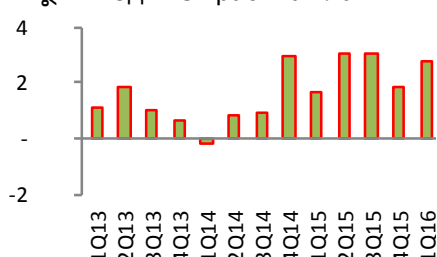

ПАЗАР НА ТРУД

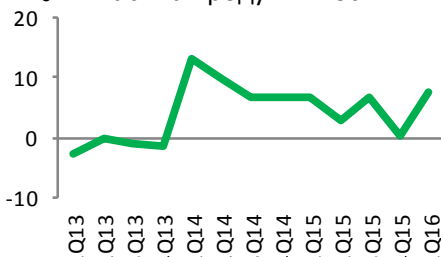
(Не)вработеност

Годишен раст на плати

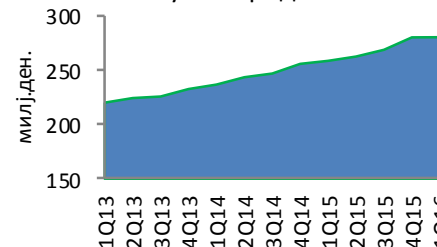

Раст на продуктивност

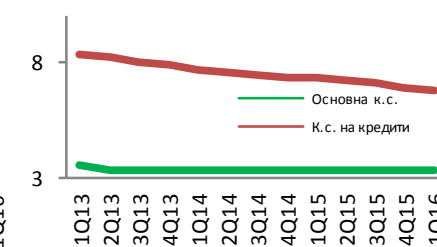

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

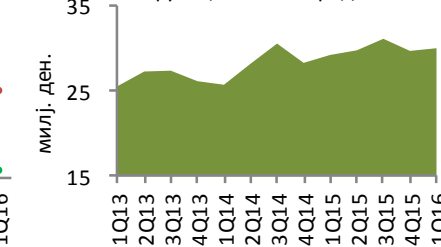
Вкупни кредити

Каматни стапки

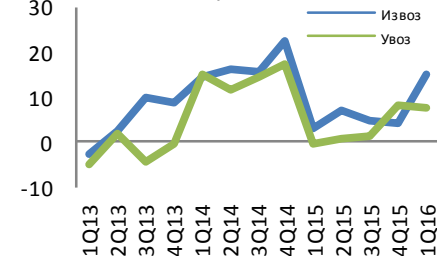

Нефункционални кредити

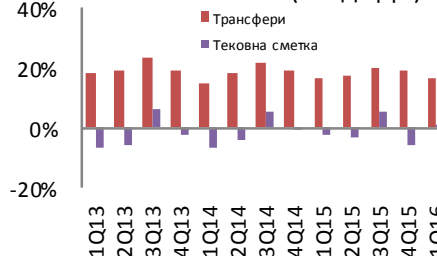

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

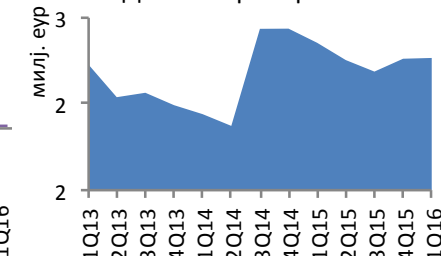
Раст, увоз-извоз

Тековна сметка (% од БДП)

Девизни резерви

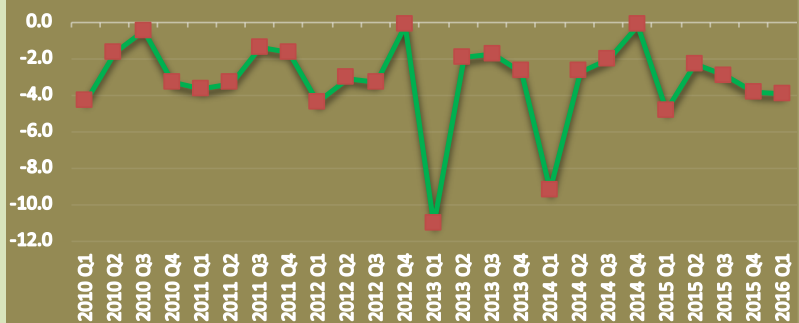
Годишен раст, %	3Q2015	4Q2015	1Q2016
БДП ЕУ 28	1.9	1.8	1.7
БДП Македонија	3.6	3.9	2.0
Годишен раст, %	3Q2015	4Q2015	1Q2016
Вкупна инфлација	(0.9)	(0.0)	(0.3)
Базична инфлација	1.0	0.9	1.6

%	3Q2015	4Q2015	1Q2016
Стапка на активност (%)	42.4	42.7	42.6
Невработеност на млади (%)	48.2	47.3	50.2
Просечна нето плата (ден.)	21,871	22,286	22,045
Раст на продуктивност (%)	6.86	0.53	7.60

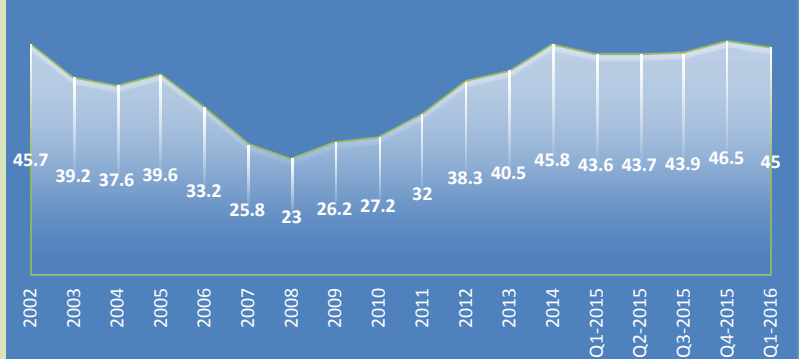
Годишен раст	3Q2015	4Q2015	1Q2016
М2	5.0%	7.6%	6.7%
Депозити	5.7%	6.5%	6.2%
Кредити	6.0%	7.1%	4.4%
МБИ-10	-0.9%	-0.6%	1.5%
Девизни резерви	-10.2%	-7.2%	-3.7%

% од БДП	3Q2015	4Q2015	1Q2016
Трговско салдо	-11.6%	-21.5%	-12.8%
Приватни трансфери	20.3%	19.3%	16.1%
Тековна сметка	5.5%	-5.6%	0.0%
Странски инвестиции	0.4%	2.2%	2.7%
Девизни кред. / вкупни кред.	36.9%	35.8%	35.7%

Буџетски дефицит (% од БДП)

ЈАВЕН ДОЛГ (% од БДП)

Структура на јавен долг

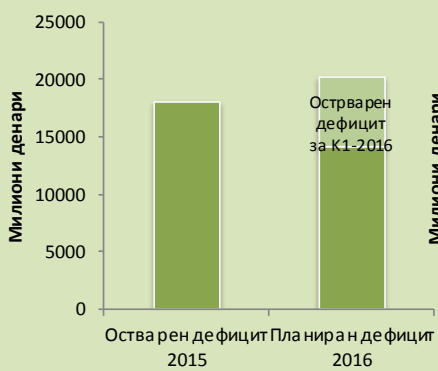

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

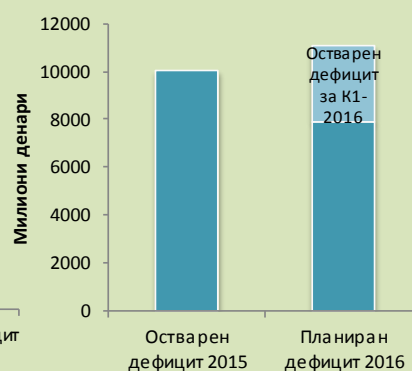
Во К1-2016, буџетскиот дефицит изнесуваше 3.9% од БДП, што е над проекцијата за целата година.

Пензиски буџет

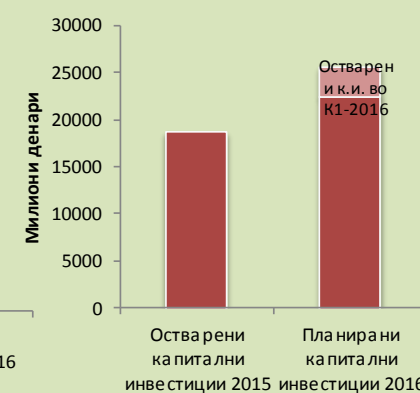
Во К1-2016, пензискиот дефицит е остварен во износ од 30.5%.

Здравствен буџет

Во К1-2016, здравствениот дефицит е остварен во износ од 28.6%.

Капитални расходи

Во К1-2016, реализацијата на капиталните инвестиции значајно потфрли и изнесува само 12.3%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-3Q/15	1-4Q/15	1Q/16	1-3Q/15	1-4Q/15	1Q/16
Енергија	2.0	0.2	(1.6)	(3.7)	(3.2)	2.7
Интермедијарни производи, освен енергија	(1.2)	0.2	5.2	2.8	2.9	4.4
Капитални производи	22.8	23.6	50.1	19.3	18.8	19.2
Трајни производи за широка потрошувачка	6.0	5.6	(22.1)	1.4	0.3	(0.5)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	0.1	4.9	3.4	(1.0)	(1.0)	(2.9)
Производство на прехранбени производи	6.3	10.4	9.2	1.1	1.1	(0.2)
Производство на метали	5.5	11.8	13.3	(3.5)	(3.2)	1.5
Производство на облека	2.8	6.7	(3.6)	(1.0)	(1.5)	(5.4)
Производство на неметални минерални производи	(0.8)	6.3	(13.3)	(3.7)	(4.7)	(0.7)
Производство на тутунски производи	(29.6)	(22.5)	(1.2)	(21.8)	(19.2)	(19.7)
Производство на пијалаци	4.2	13.0	9.1	4.3	2.9	(1.8)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	(100.0)	(4.6)	(28.0)	(19.9)	(17.8)	(0.1)
Производство на електрична опрема	(3.8)	(6.0)	10.0	21.6	21.3	21.7
Производство на фабрикувани метални производи	8.2	(100.0)	29.8	1.7	0.5	77.7
Вкупно	2.5	4.9	10.7	1.7	1.8	1.8

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да ја намалиме сиромаштијата, да ги зајакнеме макро-финансиските политики и да ја унапредиме финансиската стабилност преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Развојна економија: сиромаштија, социјална, доходна, родова, возрасна и етничка нееднаквост, невработеност, пристап до образование и здравствени услуги, регулаторно окружување, структурни реформи, и друго;
- Макро-финансии: економски раст, инвестиции, монетарна, фискална, надворешно-трговска и девизна политика и друго;
- Финансиски систем: развиеност на банкарскиот, осигурителниот, пензискиот и другите финансиски под-системи, оценка на ризиците и отпорноста на шокови на финансискиот систем, регионална и глобална финансиска интеграција и друго;

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2016 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје

+389 2 6147 630, 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk